

Kaj bo z novim mostom čez Dravo med Selnico in Rušami? Pripravljali odbor za zgradbo mostu čez Dravo pri Selnici se je obrnil na vsa pristojna ministrstva za podporo. Do danes še ni dobil točnega odgovora. O tej stvari je razpravljali tudi mariborski okrajni zastop, ki je na predlog poslanca Žebota sklenil: Da je zgradba tega mostu nujno potrebna, se potrjuje in vladi priporočna, da iz svojih sredstev omogoči čimprejšnjo zgradbo mostu. Okrajni zastop je pripravljen prispevati primerni znesek. O višini zneska bo sklepal, ko se bo načrt začel izvrševati.

Občinsko cesto, ki pelje iz Maribora ob meji krčevinske občine v Kamnico, je okrajni zastop v svoji zadnji seji do Vodenikovega križa prevzel v svojo oskrbo.

Smrtna kosa pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju. Prav žalostno so peli zvonovi, ko smo v soboto, dne 15. novembra polagali v hladan grob nad vse ljubljenega moža Franca Peršuh, posestnika v Gor. Pleterjah. Dolga trajna mučna bolezen je povzročila prerano smrt predragega moža, preskrbnega očeta in ljubljenega nam strica. Ljubil je svoje otroke ter neumorno skrbel za nje. Ni se bal nobenega truda, tudi najslabše vreme ga ni zadrževalo, da ne bi šel na pot, če je bil le malo prepričan, da naredi otrokom veselje. Vsega se je daroval njim — in zato so tako močno plakali ob njegovem grobu. — Saj smo ga ljubili vsi, ki smo ga poznali, ker bil je mož na svojem mestu, delaven, pošten in poleg tega vedno vesel in do vseh prijazen. Kjerkoli je mogel, je prisrčno pomagal — in zato ga je ljudstvo spoštovalo daleč na okoli. Dolga vrsta žalujočih ga je spremljala na zadnji poti — in vsi smo jokali, ker vemo, kako blagega moža smo izročili materi zemlji. Šel si od nas — a spomin na te živi med nami! Naj ti bo zemljica lahka — a usmiljeni Bog pravičen plačnik tvojih dobrih del! Na svidenje nad zvezdami!

Železniška nesreča na Pragerskem. Okoli polnoči 18. t. m. se je pripetila na postaji Pragersko železniška nesreča, ki je na srečo zahtevala v glavnem blagovno škodo. Na postaji Pragersko je privozil mešani vlak iz Čakovca, ki je razven potnikov vozil tudi veliko tovarnega blaga, zlasti konj iz Medžimurja. Ko je prispel na tračnice, ki so spojene s progami proti Mariboru, je privozil z nasprotni strani od Maribora tovorni vlak. Ker ni bilo znamenja, da je proga zaprta, je hotel tovorni vlak na tiste tračnice, po katerih je vozil mešani vlak. Na tem delu proge pa cesta znatno visi, vsled česar je tovorni vlak vozil z večjo hitrostjo in ga strojevodja ni mogel o pravem času ustaviti. Posledica je bila, da je tovorni vlak zavozil v mešanega. Stroj tovornega vlaka je zadel nekoliko bolj zadaj in je tovarne vagonne mešanega vlaka s svojim močnim sunkom prevrnil. V mešanem vlaku je bilo neznatno poškodovanih par potnikov, pač pa so veliko škodo trpeli vagoni tovornega vlaka. Konj, ki so se vozili v tovornem vlaku, je več težko ranjenih in neznano kam je izginil tudi eden od konjskih spremljevalcev. Mešanec, ki je trčil v tovorni vlak, je prispel v Maribor z dveurno zamudo.

Iz volilnega boja pri Sv. Antonu v Slov. goricah. G. nadeučitelj Anton Vogrinc je pri zadnjih državnozbornih volitvah agitiral za dve stranki, za demokrate in za radikale. Za letošnje občinske volitve je sestavil kandidatsko listo pod imenom: »Volilci izven strank.« Za sedajne državnozbornice volitve pa pravi, da bi morala velesrba Pašič in Pribičević nastopiti skupno kot ena stranka, ki bi se baje kratko lahko imenovala: »Stranka PP kalinov.« Kot priganjača za to velesrbo stranko bi g. nadeučitelj porabil svoja verna sluga Ljudovika Štumpf, ki je kot bivši gimnazijec spraval do učitelja, in Jerneja Zimič, ki je s svojo ljudskošolsko izobrazbo spraval celo do župana s tem, da se je sam volil. Radovedni smo, v kateri občini bodeta nalovila največ kalinov.

Otvoritev nove železniške proge Ormož—Murska Sobota bo v nedeljo 23. t. m. Za zgraditev te proge so se trudili poslanci Slovenske ljudske stranke že pod rajno Avstrijo. Ena poveljnih zahtev Jugoslovanskega kluba po prevaru je bila zgoraj imenovana železniška zveza. Da je proga dokončana in bo izročena prometu 23. t. m., se ima Slovenski štajer zahvaliti edinole prometnemu ministru Sušniku. V nedeljo pa si bo lastil zaslug železniške zveze Ormož—Murska Sobota — šiba božja Slovenije — dr. Gregor Zerjav! Prepričani smo, da bo naše dobro prišlo ljudstvo znalo sprejeti policajdemokrasko gospodo, ki se bo pripeljala k otvoritvi nove železnice samo pit ter popivat na državne stroške, a niti z mezinem ni zganila, ko je šlo za udejstvitve te tolikanj važne proge! Priprosti narod dobro pozna pavovo perje, s katerim se hoče ob priliki otvoritve železniške zveze Ormož—Murska Sobota okriti dr. Zerjavova agromerkurska družba!

Pisatelj Franc Kšaver Meško kot častni občan. Od Sv. Tomaža pri Ormožu smo prejeli: Tukajšnji občinski odbor je v svoji seji dne 10. t. m. imenoval enoglasno g. F. K. Meška, župnika in pisatelja, za častnega občana.

Smrt našega zvestega pristaša v Smihelu n. Mozirjem. Dne 1. novembra t. l. je umrl posestnik Janez Konečnik v starosti 66 let. V enomesečni hudi boleznini je bil popolnoma udan v voljo božjo, med tem časom je bil dvakrat prevlečen s sv. zakramenti. Pokojni je bil pristaša SKZ in naročnik našega lista. Njegovi trije sinovi so padli v vojni, četrti je sledil glasu Gospodovemu in je kot misijonski brat v misijonšču v Grobljah. Skrbnemu gospodarju in očetu želimo večni mir, žalujočo ženo in hčere naj tolaži zavest, da se zopet snidejo onkraj groba!

Orjuna na Dobni, pa na zavedni Dobni! Kaj ne, g. očka Zerjav dr. Gregor na ministrski stol, po sili ste vsedli, ste vi se tam dol! Boste nas bičali, to znamo. Mi pa Dobničani prisegamo sveto danes: čim več šikan boste spustili na mirno, katoliško in pošteno slovensko ljudstvo; tem strašnejši bode vaš in vam eneških odločilni poraz v

bitki na 8. svečana 1925 pri volilnih skrinjicah. Trdno uverjeni, da pri nas ne bo krivici, neredu, medsebojnemu sovraštvu in nasilju prodanih duš, katere vodijo trije zli duhovi, grobokopi družestne Jugoslavije. Stevilka tri se hoče pa tudi pri nas udejstvovati. Imena treh nedomačijev se danes zamolčimo. Toda ne priđe Vam naj na misel več ideja, orjuno tukaj ustanavljati. Sto- in stokrat si temeljito premislite, predno bi šli sejati vihar, ker želi bi burjo takšno, da se Vam niti ne sanja. Več kot užaljeni smo na našem narodnem ponosu, da bi nas trojica tako različne starosti in tako različnih poklicev učila narodnosti. Ko smo dolga desetletja bili neizprosni boj proti prusaškemu Grazu, kateri je imel glavno besedo v tukajšnjih toplicah. Njegovi organi so večkrat imeli ne ravno prijeto zabavo, okuštati trde pesti zavednih slovenskih fantov, če so le preveč hehalali in izzivali narodni čut. Toliko za danes o trojici. Storit, dragi Dobničani in vsi Slovenci svojo sveto versko, narodno in patrijotično dolžnost! Agitirajte od hiše do hiše! Poučujte nevedne, bodrite omahljive ter razložite vsakomur, da gre sedaj na dan 8. februarja 1925 pri volitvah za odločilno zmago. Ali si naj pustimo vzeti vero naših očetov in pradedov, ki nam je bila mnogokrat edina uteha?! Ali si naj pustimo vzeti našo narodno samobitnost in neodvisnost?! Slebi patrijotje bi tudi bili, ako bi dali glasove ljudem, kateri so roparsko kradli milijone s krvavimi žužji skupaj spravljenega in plačanega državnega denarja. Živel 8. svečan 1925, praznik vstajenja pravice! Živela zmaga luči nad temo!

Iz laškega okraja. Poleg pijančevanja je gotovo zelo velika napaka našega ljudstva brezmejno tožarenje, ki je zelo razširjeno v našem kraju. Ljudje se tožujejo za take malenkosti, da ni vredno, in napravljajo sebi in sosedom nepotrebne stroške in dolgo trajajoče sovraštvo. Že nesmrtni Krek je v svojih spisih in na shodih ostro nastopil proti nepotrebnim tožbam. Pred kraikom smo čitali v nekem ljubljanskem časniku dogodbičo, da je v mestu Kolín umrl odvetnik, kateri je napravil oporočo tako, da je svoje premoženje zapustil za norišnico. Na drugi strani oporoče pa je zapisal opombo: »Norci so mi premoženje skupaj spravili, norcem ga tudi zapuščam.« K temu nimamo kaj pristaviti.

Most čez Savinjo pri Sv. Marjeti poleg Rim. toplicah. Most čez Savinjo se je pričel graditi. Denarja in materijala je že precej skupaj, vendar še vsega manjka. Naj se vendar prizadeje interesenti zganjejo in storiijo, kar je v moči, da bo most že do Božiča letos gotov!

Pri blagoslovljenju Zelenkove kapele na Žitnicah se je nabralo za domače Bralno društvo 129 din., in Berličevega križa v Spodnjem Gasteraju 162 din.; na sedmini g. Terezije Brglez pa za Dijaško večerjo v Mariboru 105 din.

»Katoliški misijoni« so na Slovenskem edini splošni in najbolj razširjeni misijonski list. Prinaša poučne članke o vseh misijonskih zadevah. Ima zveze z vsemi slovenskimi misijonari in objavlja njihova izvirna poročila iz misijonskih dežel. Poroča o vsem katoliškem misijonem gibanju doma in v misijonskih deželah. Prinaša lepe resnične dogodbe, v katerih opisuje požrtvovalno delo katoliških misijonarjev in spodbudno življenje novoizpreobrnjenec. Vsaka številka ima najmanj 4 do 5 slik. Ima zveze z 170 misijonskimi katoliškimi časopisi. Stane pod skupnim naslovom 10 din., za posameznika pa 12 din. Letos je postal tudi uradno glasilo Družbe za širjenje vere. Naroča se pod naslovom: Katoliški misijoni, Ljubljana, Tabor 12.

»Misijonski koledar 1925« je izmed vseh letošnjih koledarjev najlepši po opremi in najzanimivejši po vsebini. Krasi ga živa naslovna dvobarvna slika. Obsega 128 strani. Med besedilom je kakih 50 slik iz raznih misijonskih pokrajin. Vsebina je zelo zanimiva in raznovrstna. Med sodrujki srečavamo največje misijonske sodobne strokovnjake poleg znanih domačih slovenskih misijonarjev. Kdor si ga ni še naročil, naj to stori takoj. Preč. gg. duhovnike, ki so ga prejeli, uljudno prosimo, da ga ljudem blegohotno priporočje. Naroča se v Ljubljani, Tabor 12. Stane samo 7 din.

O, kako prijateljno! vzkljne vsakdo, kdor je enkrat poizkusil Elsa-mila v obliki steklenic. Fellerjeva Elsa-mila so prava mila lepote elegantni ženi, kakor tudi mila zdravja vsakemu pametnemu možu. Pri uporabi so jako štedljiva, radi tega poceni! Dobe se v petih različnih vrstah (lilijno, glicerino, borakovo, katranovo in nilo za britje). Za poizkus 5 kosov 52 dinarjev, ako se pošlje denar vnaprej, po povzetju za 62 dinarjev pri LEKARNARJU EUG. V. FELLER v STUBICI DONJI, Elsatg 341, Hrvatska.

Trajnost obuvale najdete pri čevljarskemu oddelku tvrdke H. SUTTNER, LJUBLJANA, št. 992, kjer se dobi obuvale res najtrajnejše, ki vzdrži vse štrapance, a je poleg tega najelegantnejša in najmodernejša kroja in oblike. Izdelano skrbno in dobro iz najboljše vrste usnja. Zahtevajte ilustrirani cenik!

Specialist za ženske bolezni in porodništvo dr. Benjamin Ipavc v Mariboru, Gosposka ulica 46, zopet ordinira od 9. do 11. in od 15. do 16. ure.

Kislilim vinom odvezam Radenska voda vso kislino.

Gospodarstvo.

POSKUSNJE Z UMETNIMI GNOJILI.

Če hočemo umetna gnojila z uspehom rabiti, moramo jih najprej preizkusiti na malem prostoru. Najprej se je treba prepričati, kakšna gnojila so za naše kraje in

našo zemljo prikladna in kako bi se izplačal nakup umetnih gnojil.

Učenjaki so dognali, da potrebujejo poljske rastline, kakor tudi rastline ostalih kmetijskih kultur za svojo rast 10 vrst hranilnih snovi, od katerih je treba zemlji dovažati trije v tej ali oni obliki in sicer dušika, kalija in fosforove kisline. Apna, železa, kremenjaka, natrona, magnezija, žvepla in klora se nahaja v vsaki zemlji navadno dovolj. V nekaterih krajih je več dušika, v drugih zopet več kalija ali fosforove kisline, itd.

Profesor Wagner-jeva teorija o gnojenju pravi, da je zaman vsako gnojenje, ako manjka le ena potrebnih hranilnih snovi, odnosno, ako se nahaja ena hranilna snov v zemlji v nezadostni množini. Nič nam torej ne pomaga gnojenje s Tomasovo žindro, ako vsebuje zemlja premalo kalija ali fosforove kisline, kajti le ob sorazmerni množini vseh hranilnih snovi v zemlji se morena nadejati uspešne rasti kmetijskih rastlin pod ugodnimi podnebnimi razmerami.

Poskusi z umetnimi gnojili se lahko delajo na različne načine. Če hočemo napraviti čisto natančne in pravilne poskuse, se moramo odločiti za enako velike poskusne prostore, da lahko primerjamo uspehe takšnega gnojenja. Za poskuse zadostujej prostori, ki so po 100 kvadratnih metrov veliki. Če hočemo prostore v obliki kvadratov, naj meri vsaka stran 10 m, če pa jih hočemo v obliki pravokotov, vzamemo najboljše 20 m dolge in 5 m široke prostore. Za gnojilne poskuse rabimo najmanj štiri prostore a 100 kv. metrov površine.

Da moremo izvedeti, ali primanjkuje zemlji fosforove kisline ali ne, moramo pognojiti en prostor s superfosfatom, obenem pa tudi še s kajnitom in čilskim solitrom, drug prostor pa le s kajnitom in čilskim solitrom. Če dobimo na prvem prostoru več pridelka, je to dokaz, da manjka v zemlji fosforove kisline. Če bi v svrhu poskusa pognojili prvi prostor le s superfosfatom, druga pa bi pustili nepogojenega, bi se sicer tudi lahko prepričali, ali manjka v zemlji fosforove kisline ali ne, toda le v tem slučaju, če se nahaja v zemlji zadosti kalija in dušika. Ako bi pa teh primanjkovalo, ne zaleglo bi dosti gnojenje s superfosfatom, tudi če je zemlja ravena na fosforovi kislini. Vpoštevatv moramo namreč Wagnerjevo tezo, ki govori, da mora biti zemlja preskrbljena z zadostno množino vseh redilnih snovi in da ne pridejo posamezne hranilne snovi nikoli do pravega učinka, kakor hitro primanjkuje drugih. Če primanjkuje v zemlji na primer kalija in fosforove kisline, tedaj nam gnojenje s samo fosforovo kislino, to je s superfosfatom ali Thomasovo žindro malo ali celo nič ne korist. Navedene osnovne pojme o gnojenju bi moral vedeti vsak napreden gospodar, ki hoče zvišati nati način svoje pridelke in večina neuspehov pri gnojenju z umetnimi gnojili bi izostala.

Da zremo, ali primanjkuje zemlji kalija, moramo tretji prostor pognojiti na primer s superfosfatom in čilskim solitrom ter primerjamo na to pridelke na prvem prostoru s pridelkom, katerega smo dobili na tretjem prostoru. Na isti način preiščemo zemljo v svrhu ugotovitve, ali je v njen zadosti dušika ali ne. Treba nam je le četrti prostor pognojiti s superfosfatom in kajnitom ter primerjati pridelke z onim na prvem prostoru.

Za gnojilne poskuse vzamimo na površino 100 kv. metrov po 50 kg superfosfata, ki mora vsebovati 16 odstotkov lahko raztopne fosforove kisline, po 4 kg kajniti in po 4 kg čilskega solitra. Gnojila je pomešati s suho prstjo in po celi površini enakomerno raztrositi. Poskusnje je delati najbolje pri krmskih in travniških rastlinah, ali pa pri žitu, ker se pri teh rastlinah gnojenje najboljše pozna. Če smo s poskusi dognali, katero umetno gnojilo je za našo zemljo najbolj prikladno, potem lahko dotično gnojilo uporabljamo v večji meri. Vendar pa tudi tedaj ne pozabimo izračunati, ali se nakup umetnih gnojil izplača z večjim pridelkom, ali z drugimi besedami, ali vrednost večjih dohodkov, ki smojih doseglji z gnojenjem poplača stroške gnojenja.

Pripomniti je, da se dobe umetna gnojila za poskuse v malem pri Kmetijski družbi v Ljubljani, kakor tudi pri posameznih privatnih tvrdkah (Tonejc v Mariboru) brezplačno na razpolago. Poročati se mora le o rezultatu takih poskusov.

Vekoslov Štampar, ekonom.

SADNA RAZSTAVA V SMARTNEM OB PAKI.

Paška kotlina s soslednjim ozemljem, — to je južni del soštanjskega sodnega okraja, — se je letošnje jeseni zares odlično proslavila! Podružnica Sadržarskega društva za Slovenijo v Smartnem ob Paki je namreč priredila od 5. do 8. oktobra t. l. veliko sadno razstavo, ki je vspela nad vse pričakovanje dobro. Tako na Paki, kakor tudi v sosednjih občinah se sadjarstvo že desetletja sem prav veselo razvija. Saj je pa tudi tukaj izredno miko podnebje in je lega in zemlja za sadjarstvo tako ugodna, da si ne moremo misliti ugodnejše. Zato je pa tudi — v dobrih letih seveda — pridelke izvanredno obilen in po kakovosti prvovrsten. Ali širša javnost je doslej le malo vedela za obilni in razkošno lepi pridelke teh blagoslovljenih krajev in ravno to dejstvo je v prvi vrsti napotilo vzorno delavni odbor te podružnice, da je zamislil to lepo prireditve in ta sklep tudi častno izvršil. V štirih prostorih in svetlih sobanah tamošnje šole je bilo na belo pogrnjenih, s cvetjem in zelenjem okušan mišah kaj prikupljivo razloženo prelepo sadje in grozdje iz sočnih paških holmov, iz moziške okolice, iz sadjarsko zelo probujenih občin St. Andrež in St. Ilj-ter še iz raznih drugih krajev. Razstavo si je ogledalo mnogo odličnih obiskovalcev, med njimi prevz. g. knezoškof dr. Andrej Karlin, potem več kmetijskih strokovnjakov in drugih veljakov od blizu in daleč in prav so se kar najbolj pohvalno izrazili o prelepo vspeli prireditvi. Človek je bil

